

Naturvernforbundet
Hordaland

Bergen og Hordaland Turlag

BirdLife
NORGE
avdeling
Hordaland

NJFF
Hordaland

Bergen og Omland
Friluftsråd

Austevoll kommune

postmottak@austevoll.kommune.no

Bergen, 13. januar 2022

Dette innspillet sendes på vegne av Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Birdlife Norge avd. Hordaland, og Bergen og Omland Friluftsråd.

Høringsinnspill til planprogram for kommunedelplan for naturmangfold

Forum for natur og friluftsliv (FNF) Hordaland viser til mulighet for å komme med innspill til planprogram for kommunedelplan for naturmangfold i Austevoll kommune, med frist 13. januar 2021.

FNF Hordaland er svært positive til at Austevoll kommune nå har startet prosessen med å få laget en kommunedelplan for naturmangfold. Tapet av natur og biologisk mangfold er en av de aller alvorligste miljøproblemer vi står overfor, og må stanses gjennom utallige små og store tiltak på alle samfunnsnivåer – ikke minst i kommunene. Derfor er vi svært glade for at Austevoll tar dette på alvor. FNF Hordaland har for øvrig flere ressurspersoner som er tilknyttet forumet vårt, både i styret og i de tilknyttede organisasjonene, og vi bidrar gjerne inn i en ressursgruppe i tilknytning til de kommende planarbeidet hvis dette er ønskelig.

Tydligere målsettinger og praksis i tilknytning til naturmangfoldloven

Helt overordnet mener vi at målene for den aktuelle kommunedelplanen kunne vært enda tydeligere formulert i planprogrammet – det vil si målformuleringer gjort av kommunen selv.

I planprogrammet er det et tydelig fokus på kunnskapsgrunnlag. Det er en viktig tilnærming, men man bør nok i planprogrammet også ha med litt mer om forholdet mellom kunnskap og forvaltning – for eksempel et eget avsnitt om aktuelt lovverk og forvaltningsverktøy. Her kan man koble arbeidet med kommunedelplanen til konkret naturforvaltningspraksis i kommunen: Er det for eksempel slik at alle vedtak som berører naturen (f.eks. arealplaner) er i tråd med naturmangfoldloven? En kommunedelplan er god mulighet til å se nærmere på hvordan denne type praksis er i dag, og ikke minst hvordan den kan bli enda bedre. Det er nettopp i arealforvaltningen vi må finne løsningen på

Samarbeidsnettverk mellom natur- og friluftslivsorganisasjoner
hordaland@fnf-nett.no | Tverrgt. 4-6, 5017 Bergen | 99 62 28 30
organisasjonsnummer 918 407 855 | www.fnf-nett.no/hordaland

natur- og artstapsutfordringene, ettersom arealinngrep, arealendringer og fragmentering av natur utgjør hele 90 prosent av årsakene til at arter trues av utryddelse i Norge i dag¹.

Kunnskapsgrunnlag om naturmangfold

Kunnskapsgrunnlaget om naturmangfold er viktig, både når det gjelder aktiv naturforvaltning, og ikke minst i arealforvaltningen.

Naturlig nok er det mye man ikke vet om naturmangfoldet i en kommune; dette kan dreie seg om både hele organismegrupper som er dårlig kartlagt, slik som for eksempel insekter og sopp – eller det kan være naturtyper (jf. oppdatert metodikk for naturtypekartlegging). Det er også viktig å huske på at naturen stadig er i endring, og kunnskapen vår om natur og arter blir mer oppdatert med tiden; derfor må eldre kunnskapsgrunnlag ofte tas med en stor klype salt – ikke minst når det gjelder arters forekomst i spesifikke områder.

En viktig del av arbeidet med kommunedelplanen blir å påpeke både hva man vet, men også hva man *ikke* vet om naturmangfoldet i kommunen – sistnevnte punkt kan med fordel løftes tydeligere frem i planprogrammet.

FNF Hordaland ønsker å presisere at en viktig del av det kommende arbeidet er å være tydelig på hvor det er kunnskapshull – altså på hva man ikke vet. Slike kunnskapshull må da gjerne tettes hvis det blir aktuelt med inngrep i de aktuelle områdene. Her kommer ikke minst naturmangfoldloven § 7 (jf. §§ 8–12) til anvendelse.

Behov for utgreiinger

I forslaget til planpram side 10 er det satt opp en tabell som viser behov for utgreiinger. Vi mener at det bør fremkomme tydeligere hvilke av disse utgreiingene man tenker å belyse nærmere i selve kommunedelplanen, og hvilke man ser for seg å jobbe videre med etter at planen er vedtatt.

Ei av radene i tabellen heter *Sårbare artar og naturtypar*. Her kan det være nyttig med en definisjon av hva kommunen mener med sårbare arter og naturtyper. Tenker man her på rødlistede arter? I så fall bør det fremkomme tydeligere.

Et punkt som med fordel kunne vært med i tabellen, er *Artsrike naturområder* eller tilsvarende. Enkelte biotoper og naturtyper har et stort artsmangfold; dette kan være enkelte skogsområder, særlig verdifulle kulturlandskap, vassdrag, våtmarker osv. Det er etter vår mening viktig at planarbeidet tar mål av seg til å identifisere denne type «nøkkelområder» i kommunen, eller at det gjennom planen legges opp til videre kartlegging av også denne type områder.

Artsobservasjoner.no har etter hvert blitt en svært viktig kunnskapsdatabase om naturmangfold, og består for en stor del av observasjoner gjort av publikum. Selv om databasen på ingen måte gir et uttømmende bilde av arters utbredelse, vil den i noen tilfeller kunne gi en pekepinn på hvilke områder som er artsrike, og hvilke områder som kan være viktige for eksempel for rødlistede arter.

¹[https://artsdatabanken.no/rodlisteforarter2021/Resultater/Pavirkningsfaktorer#:~:text=omfang%20og%20tid srom.,Arealendringer%20p%C3%A5virker%20ni%20av%20ti%20trueete%20arter,%25\)%20av%20de%20trueede%20artene](https://artsdatabanken.no/rodlisteforarter2021/Resultater/Pavirkningsfaktorer#:~:text=omfang%20og%20tid srom.,Arealendringer%20p%C3%A5virker%20ni%20av%20ti%20trueete%20arter,%25)%20av%20de%20trueede%20artene)

Det er imidlertid viktig å understreke at innholdet i *Artsobservasjoner/Artskart* i stor grad også er preget av «tilfeldigheter» - i den forstand av hvor publikum som bruker rapporteringsverktøyet ferdes hen.

Aktuelle lenker og inspirasjon

Til slutt ønsker FNF Hordaland bare kort å minne om noen lenker som kan være nyttige.

Miljødirektoratets veileder for kommunedelplaner for naturmangfold:

<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/overvaking-arealplanlegging/arealplanlegging/miljohensyn-i-arealplanlegging/naturmangfold/kommunedelplaner-for-naturmangfold/>

Flere andre kommuner har laget planprogram til tilsvarende planer tidligere, f.eks. Trondheim kommune:

https://www.trondheim.kommune.no/globalassets/10-bilder-og-filer/10-byutvikling/miljoenheten/naturforvaltning/temaplan-naturmiljo/planprogram_fastsatt-desember-2020.pdf

Flere andre kommuner er ferdige med sin kommunedelplan for naturmangfold, f.eks. Haugesund kommune:

<https://www.haugesund.kommune.no/f/p1/i71e82ba6-e757-4c13-b0ef-384630d3c836/naturmangfoldsplan-2018-2026.pdf>

Naturkampen. I Sabimas satsing Naturkampen har man kartlagt hvordan norske kommuner gjør det på mange felt som er tilknyttet naturforvaltning. Det er naturlig at noe av denne statistikken også tas med i kommunedelplanen for naturmangfold.

<https://naturkampen.sabima.no/kommune/4620>

FNF Hordaland ønsker Austevoll kommune lykke til videre med dette viktige arbeidet for å ta best mulig vare på kommunens unike naturmangfold.

Dette innspillet sendes på vegne av Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Birdlife Norge avd. Hordaland, og Bergen og Omland Friluftsråd.

Vennlig hilsen,

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Hordaland
v/ koordinator Gunvar Mikkelsen

Forum for Natur og Friluftsliv Hordaland er et samarbeidsforum for natur- og friluftsansjoner i Hordaland, som arbeider for å ta vare på natur- og friluftsansjensene i fylket. Per i dag er det elleve ansjoner tilsluttet FNF Hordaland: Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Naturvernforbundet Hordaland, Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, Bergen og Omland Friluftsråd, BirdLife Norge avd. Hordaland, Hordaland fylkeskystlag, Norsk Botanisk Forening Vestlandsavdelingen, Syklistenes Landsforening Bergen og omegn, Voss Utferdslag (DNT), Voss Kajakklubb og Hordaland krins av Norges Speiderforbund. Sammen representerer ansjensene rundt 40.000 medlemmer i fylket.

